

На основу члана 82 тачка 2 Устава Црне Горе и Амандмана IV став 1 на Устав Црне Горе, Скупштина Црне Горе 25. сазива, на 10. седници првог редовног (прољећњег) засиједанја у 2014. години, дана 25. јула 2014. године, донијела је

ЗАКОН

О ПРЕВОЗУ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА

(Објављен у "Сл. листу Црне Горе", бр. 33 од 4. августа 2014)

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет

Члан 1

Превоз опасних материја у друмском, жељезничком, поморском и ваздушном саобраћају врши се у складу са овим законом и потврђеним међународним уговорима којима се уређује превоз опасних материја (у даљем тексту: међународни уговор).

Превоз опасних материја, у смислу овог закона, подразумијева и утовар и истовар опасних материја, промјену врсте превозног средства, као и заустављање које је проузокано незгодом или саобраћајним удесом.

Изузеће

Члан 2

Одредбе овог закона не примјењују се на превоз опасних материја:

- 1) који привредно друштво, друго правно лице или предузетник обавља за потребе своје дјелатности у једној техничко-технолошкој цјелини (фабрички круг и сл.);
- 2) превозним средствима Војске Црне Горе, као и војних снага других држава и организација које, у складу са посебним међународним уговорима, користе саобраћајну инфраструктуру у Црној Гори.

Опасне материје

Члан 3

Опасне материје, у смислу овог закона, су:

- класа 1. експлозивне материје и предмети;
- класа 2. гасови;
- класа 3. запаљиве течности;
- класа 4.1 запаљиве чврсте материје;
- класа 4.2 самозапаљиве материје;
- класа 4.3 материје које у додиру са водом ослобађају запаљиве гасове;
- класа 5.1 оксидирајуће материје;
- класа 5.2 органски пероксиди;
- класа 6.1 отрови;
- класа 6.2 инфективне материје;
- класа 7. радиоактивни материјали;
- класа 8. корозивне (нагризајуће) материје;
- класа 9. остале опасне материје.

Употреба родно осјетљивог језика

Члан 4

Изрази који се у овом закону користе за физичка лица у мушком роду подразумијевају исте изразе у женском роду.

Значење израза

Члан 5

Поједини изрази употребљени у овом закону имају сљедећа значења:

1) амбалажа је посуда или више посуда или теретни простор намијењен паковању или пуњењу опасним материјама (кутије, бачве, вреће, канистри, комбинована амбалажа, посуде, цистијерне, ИБЦ-и, контејнери и остале јединице амбалаже);

2) паковање је јединица амбалаже у коју је запакована или напуњена опасна материја и као таква цјелина припремљена за превоз;

3) возило је свако моторно возило намијењено за вожњу друмом, опремљено са најмање четири точка, чија највећа конструкцијска брзина прелази 25 км/х, којем је додато прикључно возило, осим возила која се крећу шинама, трактора за пољопривреду и шумарство, као и свих покретних машина чија брзина не прелази 40 км/х;

4) возач је лице које управља возилом које превози опасну материју у друмском саобраћају;

5) вагон је жељезничко возило без сопственог погона које се креће сопственим точковима жељезничким шинама и намијењено је за превоз опасних материја;

6) пошилџалац је привредно друштво, друго правно лице или предузетник које предаје опасну материју на превоз;

7) превозник је привредно друштво, друго правно лице или предузетник које превози опасну материју;

8) организатор превоза опасне материје (шпедитер) је привредно друштво, друго правно лице или предузетник које организује превоз или обавља друге послове у вези са превозом опасне материје;

9) прималац је привредно друштво, друго правно лице или предузетник које преузима опасну материју;

10) амбалажер (пакер) је лице запослено код пошилџаоца које пакује, пуни или припрема паковања за превоз;

11) пунилац је лице запослено код пошилџаоца, које опасну материју у течном, гасовитом, прашкастом или расутом стању пуни у теретне просторе превозног средства намијењене за превоз опасних материја, односно припрема напуњене теретне просторе и превозна средства за превоз;

12) незгода је догађај у којем је прекинут или заустављен превоз опасне материје због цурења, истицања, просипања, испадања опасне материје, лома амбалаже или пожара;

13) учесник у превозу опасне материје је пошилџалац, превозник, прималац, утоварач, амбалажер (пакер), пунилац и давалац услуге претовара приликом промјене превозног средства у превозу опасне материје;

14) утовар и истовар опасних материја су радње које подразумијевају утовар, утакање, претовар, претаканье, истовар, истаканье, чување и друге радње у вези са утоваром или истоваром опасне материје;

15) УН број је четвороцифрени идентификациони број опасне материје утврђен Правилником који је прилог четрнаестог измијењеног издања Препорука о превозу опасних материја, које су објавиле Уједињене нације (СТ/СГ/АЦ.10/1/Рев.14).

II. ПРЕВЕНТИВНЕ МЈЕРЕ БЕЗБЈЕДНОСТИ

Мјеста за утовар и истовар опасних материја

Члан 6

Утовар и истовар опасних материја може да се врши само на мјестима на којима се не угрожавају живот и здравље људи, животна средина или материјална добра, у складу са прописима којима се уређује заштита животне средине.

Мјеста на којима се врши утовар или истовар опасних материја морају да буду снабђевена апаратима или другим уређајима за гашење пожара, на одговарајући начин обезбијеђена и на видном мјесту означена ознакама опасности.

Уређаји за утовар и истовар опасних материја

Члан 7

Уређаји за утовар и истовар опасних материја морају да буду исправни, тако да се приликом њихове употребе искључи свака могућност цурења, односно истицања или просипања опасне материје, као и да се максимално смањи могућност емисије загађујућих материја у ваздуху или оштећења амбалаже.

Пошилџалац или прималац који врши утовар или истовар опасне материје дужан је да контролише исправност уређаја и електричних инсталација на мјестима на којима се врши утовар или истовар опасних материја, да се стара о исправности техничких уређаја, опреме и других средстава за заштиту од пожара и експлозија, као и о заштити животне средине и да о томе води одговарајућу евиденцију.

Забране приликом утовара и истовара

Члан 8

На мјесту на којем се врши утовар или истовар опасне материје забрањено је:

- 1) држање материја и уређаја који могу изазвати пожар или омогућити његово ширење;
- 2) држање отвореног пламена или рад са отвореним пламеном (заваривање и сл.);
- 3) пушење и употреба средстава за паљење (шибице, упаљачи и сл.);
- 4) коришћење уређаја или средстава који имају ложиште;

- 5) коришћење алата или других уређаја који варниче;
- 6) постављање надземних електричних водова без обзира на напон;
- 7) стављање у рад мотора возила;
- 8) присуство лица која непосредно не учествују у утовару или истовару тих материја.

Уколико се утовар и истовар опасних материја на аеродрому врши ван посебног мјеста одређеног за утовар и истовар опасних материја у складу са чланом 10 овог закона, на мјесту утовара и истовара могу се налазити и лица која обављају послове прихвата и отпреме ваздухоплова, путника, пртљага, терета и/или поште и пружања других земаљских услуга.

Вријеме вршења утовара и истовара

Члан 9

Утовар и истовар опасних материја врши се, по правилу, дању.

Ако се утовар или истовар опасних материја врши ноћу, освјетљење на мјесту утовара и истовара мора да буде електрично, а све електричне инсталације, уређаји и освјетљење израђени тако да не могу изазвати пожар или експлозију.

Посебно мјесто за утовар и истовар

Члан 10

Утовар и истовар опасних материја на жељезничким станицама, у лукама и пристаништима, као и на аеродромима врши се на посебним мјестима које одређује орган државне управе надлежан за послове заштите и спасавања (у даљем тексту: Министарство), уз сагласност органа државне управе надлежног за послове саобраћаја и поморства и органа управе надлежног за послове заштите животне средине.

III. ОПШТЕ МЈЕРЕ БЕЗБЈЕДНОСТИ

1. Обавезе учесника у превозу опасних материја Обавезе пошиљаоца

Члан 11

Пошиљалац може предати опасну материју на превоз, ако:

- 1) превоз опасне материје није забрањен;
- 2) је издато одобрење за превоз опасне материје у складу са законом;
- 3) је запакована или пуњена у амбалажу која испуњава услове у складу са чланом 21 овог закона;
- 4) паковања у којима се налази опасна материја означени знаковима упозорења, натписима, ознакама и листицама за означавање опасности, у складу са међународним уговором;
- 5) су испуњени услови за превоз, утовар, руковање, чување, чишћење и деконтаминацију, као и други услови у складу са овим законом и међународним уговором;
- 6) превознику преда исправу и упутство из члана 12 овог закона;
- 7) су примијењене и друге мјере безбједности, у складу са овим законом и међународним уговором.

Исправа о превозу и упутство о посебним мјерама безбједности

Члан 12

За сваку пошиљку опасне материје пошиљалац предаје превознику исправу о превозу опасне материје и упутство о посебним мјерама безбједности.

Исправа о превозу опасне материје садржи:

- 1) мјесто утовара;
- 2) врсту паковања;
- 3) податке о врсти опасне материје (УН број, класа, хемијски, технички и трговачки назив опасне материје, као и идентификациони број у складу са међународним уговорима);
- 4) податке о количини опасне материје (брuto и нето маса, број комада и др.);
- 5) изјаву да су испуњени прописани услови за превоз опасне материје (у погледу амбалаже, означавања, паковања и сл.);
- 6) назив и сједиште, односно име и адресу пошиљаоца и примаоца;
- 7) изјаву да је уз исправу о превозу опасне материје превознику предато и упутство о посебним мјерама безбједности;
- 8) потпис и печат пошиљаоца.

Поред података из става 2 овог члана, исправа о превозу опасне материје у ваздушном саобраћају садржи и податке о другој класи опасности уколико постоји, групи и броју паковања и друге податке у складу са међународним уговорима.

Пошиљалац који предаје опасну материју на превоз у ваздушном саобраћају, предаје превознику два примјерка исправе о превозу опасне материје, а један примјерак те исправе задржава и чува најмање три мјесеца.

Упутство о посебним мјерама безбједности садржи:

1) податке о врсти опасности коју представља и посљедице које може да изазове опасна материја;
2) преглед посебних мјера које треба да се предузму приликом превоза опасне материје и мјера за спречавање, односно ублажавање штетних посљедица које могу да настану услед незгоде или квара на превозном средству;

3) поступање са лицем које дође у додир са опасном материјом;

4) број телефона оперативно - комуникационог центра 112 у Министарству (ОКЦ 112), који мора да се обавијести о незгоди или саобраћајном удесу приликом превоза опасне материје.

Изузетно, пошиљалац који предаје опасну материју на превоз у ваздушном саобраћају, чији превоз није забрањен међународним уговором, није обавезан да предаје упутство из става 5 овог члана.

Обавезе амбалажера (пакера)

Члан 13

Амбалажер (пакер) је дужан да приликом паковања опасне материје примјењује мјере бјезбједности и да паковање означи знацима упозорења, натписима, ознакама и листицама за означавање опасности, у складу са овим законом и међународним уговором.

Обавезе пуниоца

Члан 14

Пунилац је дужан да:

1) прије пуњења опасне материје у теретни простор превозног средства намијењеног за превоз опасних материја (у даљем тексту: теретни простор) провјери да ли су теретни простор и његова опрема очишћени и технички исправни и да ли је истекао рок за контролу њихове исправности;

2) теретни простор пуни само опасном материјом која се смије превозити у том теретном простору;

3) приликом пуњења опасне материје у вишедјелни теретни простор намијењен за превоз различитих опасних материја примјењује мјере безбједности прописане овим законом и међународним уговором;

4) се приликом пуњења опасне материје у теретни простор придржава прописаног степена пуњења, односно масе пуњења по литру запремине;

5) прије и након пуњења опасне материје у теретни простор провјери исправност уређаја за испуст;

6) обезбиједи да се на спољашњој страни теретног простора који се пуни не налазе остаци опасних материја;

7) теретни простор пуни само на одређеном и посебно уређеном мјесту за пуњење;

8) примјењује и друге мјере безбједности, у складу са овим законом и међународним уговорима.

Обавезе превозника

Члан 15

Превозник може да превози опасну материју само ако:

1) превоз опасне материје није забрањен;

2) посједује одобрење за превоз опасне материје, у складу са законом;

3) су испуњени услови и мјере безбједности који се односе на начин превоза, заједнички утовар, руковање, чишћење и деконтаминацију теретних простора, као и друге мјере, у складу са законом и међународним уговором;

4) користи превозна средства која испуњавају услове из члана 25 овог закона;

5) је превозно средство правилно натоварено и оптерећено у складу са највећом дозвољеном количином опасне материје;

6) посједује доказ о осигурању од одговорности за штету проузроковану трећим лицима;

7) посједује исправу о превозу опасне материје и упутство о посебним мјерама безбједности у складу са чланом 12 овог закона.

Поред услова из става 1 овог члана, превозник у ваздушном саобраћају мора да посједује одговарајућу потврду да испуњава услове за превоз опасних материја у ваздушном саобраћају, издату од надлежних органа државе превозника.

Обавезе учесника у превозу опасних материја

Члан 16

Учесници у превозу опасне материје дужни су да, с обзиром на врсту предвидљивих опасности, предузму све потребне мјере како би се спријечила незгода, односно како би се у највећој могућој мјери умањиле посљедице незгоде.

Мјере у случају губитка опасних материја

Члан 17

У случају губитка опасне материје приликом превоза, превозник је дужан да предузме потребне мјере да се она пронађе и да о опасности коју представља опасна материја обавијести Министарство и орган управе надлежан за полицијске послове, а у зависности од врсте и количине опасне материје и орган државне управе надлежан за послове здравља, орган управе надлежан за послове заштите животне средине и орган управе надлежан за инспекцијске послове.

Мјере у случају незгоде

Члан 18

У случају незгоде превозник је дужан да обезбиједи, прикупи и одстрани опасну материју или да је на други начин учини безопасном и о томе обавијести Министарство, а у зависности од врсте и количине опасне материје и орган државне управе надлежан за послове здравља, орган управе надлежан за послове заштите животне средине, орган управе надлежан за полицијске послове и орган управе надлежан за инспекцијске послове.

Ако превозник није у могућности да испале или просуте опасне материје прикупи, одстрани, смјести на одређено мјесто или на други начин обезбиједи, Министарство ће позвати привредно друштво, друго правно лице или предузетника, које располаже техничким средствима за извршење таквог посла, да то уради на рачун превозника.

Уколико због квара на превозном средству или у случају саобраћајног удеса просуту или испалу опасну материју треба претоварити, претовар врши превозник ван пута, при чему је дужан да предузме потребне мјере безбједности, уз присуство органа управе надлежног за полицијске послове.

Обавезе примаоца

Члан 19

Прималац је дужан да:

- 1) у најкраћем року преузме опасну материју и обезбиједи мјесто истовара, односно истакања опасне материје од присуства других превозних средстава и лица;
- 2) обезбиједи неопходну опрему за истовар или истакање опасне материје;
- 3) изврши истовар или истакање опасне материје на начин прописан законом и међународним уговорима;
- 4) уклони опасне материје просуте приликом истовара или истакања;
- 5) очисти или обави деконтаминацију превозног средства и теретног простора и обезбиједи да се након чишћења или деконтаминације са превозног средства уклоне знакови упозорења, натписи, ознаке и листице за означавање опасности;
- 6) истовари или источи опасну материју на само за то одређено и посебно опремљено мјесто;
- 7) примјењује и друге мјере безбједности, у складу са овим законом и међународним уговором.

Уколико се превоз опасних материја врши у ваздушном саобраћају, послове из става 1 овог члана, до предаје опасних материја примаоцу, врши привредно друштво или предузетник које обавља послове прихвата и отпреме ваздухоплова, терета или поште на аеродрому.

Ограничења у превозу опасних материја

Члан 20

Опасна материја не смије да се превози у истом простору са животним намирницама, сточном храном, љековима и предметима опште употребе који подлијежу здравственом надзору.

Изузетно од става 1 овог члана, у ваздушном саобраћају опасне материје могу се превозити у истом простору са теретом, односно робом из става 1 овог члана, само ако су испуњени услови у складу са међународним уговором.

2. Паковање опасних материја Амбалажа

Члан 21

Амбалажа мора да буде:

- 1) израђена тако да обезбјеђује заштиту живота и здравља људи и животне средине приликом превоза опасне материје;
- 2) израђена и затворена тако да спријечи губитак садржаја приликом припреме за превоз и у уобичајеним условима превоза опасне материје (због вибрација или промјена температуре, влажности или промјене притиска, надморске висине и сл.);
- 3) заједно са заптивном арматуром, у свим дјеловима, довољно чврста и отпорна и да гарантује заптивеност у току превоза;
- 4) затворена у складу са упутствима произвођача;

5) довољно отпорна да поднесе ударце и оптерећења до којих долази за вријеме превоза, укључујући претовар између превозних средстава и између превозних средстава и складишта, као и свако скидање са палете или из спољашње амбалаже због каснијег ручног или машинског руковања;

6) израђена од материјала који не смије да ствара опасна једињења са опасном материјом која се у њој налази;

7) испуњава и друге услове у складу са међународним уговорима.

Ако је опасна материја пакована у амбалажу која је осјетљива на влагу, теретни простор у превозном средству, у који је таква амбалажа смјештена, мора да буде заштићен од влаге и покривен непропустљивом покривком.

Празна и неочишћена амбалажа

Члан 22

Празна и неочишћена амбалажа у којој се налазила опасна материја мора да буде затворена и означена на исти начин као да је напуњена опасном материјом.

Превозно средство којим се превози амбалажа из става 1 овог члана, мора да буде означено на исти начин као и превозно средство којим се превози амбалажа напуњена опасном материјом.

Повратна амбалажа не смије се поново користити прије него што буде прегледана, како би се установило да ли је на било који начин постала неодговарајућа.

Приликом поновног коришћења, амбалажа се мора добро очистити или другим поступцима прилагодити намјени.

Означавање амбалаже

Члан 23

Произвођач амбалаже дужан је да амбалажу коју ставља у промет означи у складу са међународним уговором.

Забрана означавања амбалаже и превозног средства

Члан 24

Забрањено је амбалажу и превозно средство којим се не врши превоз опасних материја означавати знаковима упозорења, натписима, ознакама и листицама за означавање опасности.

Превозна средства

Члан 25

Превозна средства којима се превозе опасне материје морају бити технички исправна, израђена, опремљена и обиљежена у складу са законом и међународним уговором.

3. Савјетник за безбједност превоза опасних материја и лица која учествују у превозу опасних материја у друмском и жељезничком саобраћају Савјетник за безбједност

Члан 26

Превозник у друмском и жељезничком саобраћају, као и пошиљалац и прималац, дужни су да из реда запослених одреде или по уговору ангажују најмање једно лице задужено за безбједност превоза опасних материја, које има најмање VI ниво националног оквира квалификација и увјерење о оспособљености за безбједност у превозу опасних материја, издато у складу са овим законом и међународним уговором (у даљем тексту: савјетник за безбједност).

Број савјетника за безбједност код превозника у жељезничком саобраћају одређује се зависно од броја запослених и стручно оспособљених на пословима превоза опасних материја, обима послова запослених у превозу опасних материја, као и запослених на превенцији техничко-технолошких опасности у превозу опасних материја.

Ближе критеријуме за одређивање броја савјетника за безбједност из става 2 овог члана прописује орган државне управе надлежан за послове саобраћаја.

Подаци и евиденције о савјетнику за безбједност

Члан 27

Субјекти из члана 26 став 1 овог закона дужни су да, најкасније у року од 15 дана од дана одређивања, односно ангажовања савјетника за безбједност, Министарству доставе податке о савјетнику за безбједност, као и да о свакој промјени тих података обавијесте Министарство, у року од пет дана.

О подацима из става 1 овог члана Министарство води евиденцију.
Ближе податке из става 1 овог члана, као и садржај и начин вођења евиденције из става 2 овог члана прописује Министарство.

Послови савјетника за безбједност

Члан 28

Савјетник за безбједност:

- 1) прати прописе и међународне уговоре из области превоза опасних материја;
  - 2) врши контролу руковања опасним материјама;
  - 3) прати примјену мјера безбједности прописаних овим законом и међународним уговором;
  - 4) спроводи одговарајуће мјере у циљу спречавања незгода;
  - 5) провјерава опрему која се користи у превозу и приликом утовара или истовара опасних материја;
  - 6) одређује примјену одговарајућих мјера у случају незгоде;
  - 7) савјетује запослене који врше послове у вези превоза опасних материја;
  - 8) прати оспособљавање запослених у вези превоза опасних материја и води евиденције о њиховом оспособљавању;
  - 9) сачињава годишњи извјештај о примјени мјера безбједности у превозу опасних материја;
  - 10) врши и друге послове у складу са овим законом и међународним уговорима.
- Годишњи извјештај из става 1 тачка 9 овог члана, субјекти из члана 26 став 1 овог закона дужни су да доставе Министарству, најкасније до 1. марта текуће за претходну годину.
Ближи садржај евиденција и извјештаја из става 1 тач. 8 и 9 овог члана прописује Министарство.

Образовање и оспособљавање савјетника за безбједност

Члан 29

Образовање и оспособљавање кандидата за савјетника за безбједност спроводи организатор образовања одраслих који има лиценцу за рад (у даљем тексту: организатор образовања), у складу са прописима којима се уређује област образовања.

Образовање и оспособљавање кандидата из става 1 овог члана спроводи се по програму образовања у складу са прописима којима се уређује образовање одраслих.

Програм из става 2 овог члана, зависно од врсте превоза, мора бити у складу са Европским споразумом о међународном превозу опасних материја у друмском саобраћају (у даљем тексту: АДР споразум), односно Конвенцијом о међународном жељезничком превозу (ЦОТИФ), Додатак Ц - Правилник о међународном превозу опасних материја жељезницом (у даљем тексту: РИД правилник).

АДР споразум и РИД правилник објављују се на интернет страници Министарства.

Провјера знања

Члан 30

Провјеру знања кандидата за савјетника за безбједност спроводи комисија коју образује Министарство. Чланове комисије из става 1 овог члана чине представници Министарства, органа државне управе надлежног за послове саобраћаја и Центра за стручно образовање.

Ближи начин организовања и спровођења провјере знања из става 1 овог члана, прописује Министарство.

Увјерење

Члан 31

Увјерење о оспособљености за безбједност у превозу опасних материја из члана 26 став 1 овог закона издаје Министарство.

Увјерење из става 1 овог члана важи пет година.

О издатим увјерењима из става 1 овог члана Министарство води евиденцију.

Увјерење о оспособљености за безбједност у превозу опасних материја које је издао надлежни орган друге државе важи и у Црној Гори.

Образац увјерења из става 1 овог члана, као и ближи начин и поступак признања иностраног увјерења из става 4 овог члана прописује Министарство.

Лица која учествују у утовару и истовару опасних материја

Члан 32

Лица која учествују у утовару и истовару опасних материја у друмском и жељезничком саобраћају морају имати најмање IV ниво националног оквира квалификација и увјерење о оспособљености за

вршење послова утовара и истовара опасних материја издато у складу са овим законом.

Образовање и оспособљавање лица која учествују у утовару и истовару опасних материја

Члан 33

Образовање и оспособљавање лица из члана 32 овог закона спроводи организатор образовања, у складу са прописима којима се уређује област образовања, по програму који мора бити у складу са АДР споразумом и РИД правилником.

Образовање и оспособљавање лица из става 1 овог члана спроводи се по програму образовања у складу са прописима којима се уређује образовање одраслих.

Провјера знања

Члан 34

Провјеру знања лица из члана 33 овог закона спроводи комисија коју образује Министарство.

Чланове комисије из става 1 овог члана чине представници Министарства, органа државне управе надлежног за послове саобраћаја и Центра за стручно образовање.

Ближи начин организовања и спровођења провјере знања из става 1 овог члана прописује Министарство.

Увјерење

Члан 35

Увјерење о оспособљености за вршење послова утовара и истовара опасних материја издаје Министарство.

Увјерење из става 1 овог члана важи пет година.

О издатим увјерењима из става 1 овог члана Министарство води евиденцију.

Образац увјерења из става 1 овог члана прописује Министарство.

Сертификат о оспособљености возача

Члан 36

Возач мора да посједује сертификат о оспособљености возача за превоз опасних материја по класи опасне материје (у даљем тексту: сертификат о оспособљености возача).

Сертификат о оспособљености возача издаје се на захтјев кандидата за возача, који:

- 1) посједује најмање III ниво националног оквира квалификација;
- 2) посједује возачку дозволу за одговарајућу категорију возила; и
- 3) има увјерење о стручној оспособљености за возача.

Ближи садржај захтјева из става 2 овог члана прописује Министарство.

Образовање и оспособљавање возача

Члан 37

Образовање и оспособљавање кандидата за возача спроводи организатор образовања, у складу са прописима којима се уређује област образовања, по програму који мора бити у складу са АДР споразумом.

Образовање и оспособљавање кандидата из става 1 овог члана спроводи се по програму образовања у складу са прописима којима се уређује образовање одраслих.

Провјеру знања лица из става 1 овог члана спроводи комисија коју образује Министарство.

Чланове комисије из става 3 овог члана чине представници Министарства, органа државне управе надлежног за послове саобраћаја и Центра за стручно образовање.

О положеном испиту организатор образовања издаје увјерење о стручној оспособљености за возача и о издатим увјерењима води евиденцију.

Ближи начин организовања и спровођења провјере знања из става 3 овог члана прописује Министарство.

Издавање сертификата

Члан 38

Сертификат о оспособљености возача издаје Министарство.

Сертификат о оспособљености возача важи пет година од дана полагања испита из члана 37 став 5 овог закона.

Министарство може, у поступку издавања сертификата из става 1 овог члана, да користи податке из других прописаних евиденција које води.

У случају из става 3 овог члана, Министарство је дужно да обезбиједи заштиту података које користи, у складу са законом.

Образац сертификата

Члан 39

Сертификат о оспособљености возача издаје се на обрасцу који израђује Министарство, у складу са АДР споразумом.

Израду образаца сертификата из става 1 овог члана Министарство може повјерити правном лицу, у складу са прописима којима се уређују јавне набавке.

У случају из става 2 овог члана уговором се уређује право Министарства да прегледа и контролише документа која се односе на поступак израде, складиштења и испоруке образаца сертификата.

Накнаду трошкова израде обрасца сертификата о оспособљености возача сноси подносилац захтјева.

Образац сертификата о оспособљености возача прописује Министарство.

Евиденција

Члан 40

Министарство води евиденцију о издатим сертификатима о оспособљености возача, у електронској форми.

Ближи садржај евиденције из става 1 овог члана прописује Министарство.

Накнада трошкова

Члан 41

Накнаду трошкова образовања и оспособљавања, као и провјере знања кандидата за савјетника за безбједност, лица која учествују у утовару и истовару опасних материја и кандидата за возача носе ти кандидати, односно привредно друштво, друго правно лице или предузетник код којег су запослени.

Висину трошкова из става 1 овог члана утврђује Влада Црне Горе (у даљем тексту: Влада), на предлог Министарства.

IV. ОДОБРЕЊЕ ЗА ПРЕВОЗ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА Опасне материје за које је потребно одобрење

Члан 42

Превоз експлозивних материја, отрова и радиоактивног материјала у друмском и жељезничком саобраћају може се вршити само ако је за тај превоз издато одобрење, у складу са законом.

У поступку издавања одобрења из става 1 овог члана примјењују се одредбе закона којим се уређује управни поступак, уколико овим законом није друкчије одређено.

Одобрење за превоз експлозивних материја

Члан 43

Одобрење за превоз експлозивних материја издаје Министарство.

Одобрење из става 1 овог члана садржи:

- 1) податке о произвођачу, пошиљаоцу, превознику и примаоцу;
- 2) УН број и класификациону ознаку, податке о укупној количини експлозивне материје по јединици превоза (брutto маса/нето маса) и начин паковања;
- 3) податке о превозном средству (тип превозног средства, регистарска ознака и др.);
- 4) назив улазног, односно излазног граничног прелаза;
- 5) мјесто утовара и истовара;
- 6) правац кретања (итинерер);
- 7) дан и вријеме почетка превоза;
- 8) број сертификата о исправности превозног средства које превози експлозивне материје;
- 9) име, презиме и јединствени матични број возача и сувозача;
- 10) број сертификата о оспособљености возача и сувозача за превоз експлозивних материја.

Одобрење из става 1 овог члана може да садржи и посебне услове ако је то неопходно због заштите живота и здравља људи, имовине и заштите животне средине.

Садржина захтјева за превоз експлозивних материја

Члан 44

Захтјев за издавање одобрења за превоз експлозивних материја подноси пошиљалац, превозник, организатор превоза опасне материје (шпедитер) или прималац експлозивне материје.

Захтјев из става 1 овог члана садржи:

- 1) податке о произвођачу, пошиљаоцу, превознику и примаоцу;
- 2) УН број и класификациону ознаку, податке о укупној количини експлозивне материје по јединици превоза (брuto маса/нето маса) и начин паковања;
- 3) податке о превозном средству (тип превозног средства, регистарска ознака и др.);
- 4) назив улазног, односно излазног граничног прелаза;
- 5) мјесто утовара и истовара;
- 6) правац кретања (итинерер);
- 7) дан и вријеме почетка превоза.

Уз захтјев из става 2 овог члана, подносилац доставља сљедећу документацију:

- 1) увозну, односно извозну дозволу (сертификат крајњег корисника);
  - 2) одобрење за набавку издато у складу са законом којим се уређују експлозивне материје;
  - 3) сертификат о исправности превозног средства које превози експлозивне материје;
  - 4) одобрење надлежног органа сусједне државе, ако се превоз врши ван Црне Горе;
  - 5) исправу и упутство из члана 12 овог закона;
  - 6) сертификат о оспособљености возача и сувозача за превоз експлозивних материја;
  - 7) доказ о осигурању експлозивне материје за случај штете причињене трећим лицима.
- Министарство може, по потреби, у циљу заштите живота и здравља људи, имовине и животне средине, од подносиоца захтјева тражити и додатне информације везане за превоз те опасне материје.

Одобрење за превоз отрова

Члан 45

Одобрење за превоз отрова, осим супстанци које се могу употријебити у производњи опојних дрога и психотропних супстанци (прекурсори), издаје орган управе надлежан за послове заштите животне средине, уз сагласност Министарства.

Одобрење из става 1 овог члана садржи:

- 1) податке о произвођачу, пошиљаоцу, превознику и примаоцу отрова;
- 2) УН број и класификациону ознаку, податке о укупној количини отрова по јединици превоза (брuto маса/нето маса) и начин паковања;
- 3) податке о превозном средству (тип превозног средства, регистарска ознака и др.);
- 4) назив улазног, односно излазног граничног прелаза;
- 5) мјесто утовара и истовара;
- 6) правац кретања (итинерер);
- 7) дан и вријеме почетка превоза;
- 8) број сертификата о исправности превозног средства које превози отрове;
- 9) име, презиме и јединствени матични број возача;
- 10) број сертификата о оспособљености возача за превоз отрова.

Одобрење из става 1 овог члана може да садржи и посебне услове ако је то неопходно због заштите живота и здравља људи, имовине и заштите животне средине.

Садржина захтјева за превоз отрова

Члан 46

Захтјев за издавање одобрења за превоз отрова подноси пошиљалац, превозник, организатор превоза опасне материје (шпедитер) или прималац отрова.

Захтјев из става 1 овог члана садржи:

- 1) податке о произвођачу, пошиљаоцу, превознику и примаоцу;
- 2) УН број и класификациону ознаку, податке о укупној количини отрова по јединици превоза (брuto маса/нето маса) и начин паковања;
- 3) податке о превозном средству (тип превозног средства, регистарска ознака и др.);
- 4) назив улазног, односно излазног граничног прелаза;
- 5) мјесто утовара и истовара;
- 6) правац кретања (итинерер);
- 7) дан и вријеме почетка превоза.

Уз захтјев из става 2 овог члана, подносилац доставља сљедећу документацију:

- 1) сертификат о исправности превозног средства које превози отрове;
  - 2) сертификат о оспособљености возача за превоз отрова;
  - 3) исправу и упутство из члана 12 овог закона;
  - 4) доказ о осигурању отрова за случај штете причињене трећим лицима.
- Орган надлежан за издавање одобрења за превоз отрова може, по потреби, у циљу заштите живота и здравља људи, имовине и животне средине, од подносиоца захтјева тражити и додатне информације

везане за превоз те опасне материје.

Одобрење за превоз радиоактивног материјала

Члан 47

Одобрење за превоз радиоактивног материјала издаје орган управе надлежан за послове заштите животне средине, уз сагласност Министарства.

Одобрење из става 1 овог члана садржи:

1) податке о произвођачу, пошиљаоцу, превознику, примаоцу и амбалажеру;
2) УН број и класификациону ознаку, назив и врсту радиоактивног материјала;
3) податке о јачини радиоактивних извора зрачења (транспортни индекс, појединачну и укупну активност радиоактивног материјала);

4) податке о укупној количини по јединици превоза (брutto маса/нето маса);

5) податке о превозном средству (тип превозног средства, регистарска ознака и др.);

6) назив улазног, односно излазног граничног прелаза;

7) мјесто утовара и истовара;

8) правац кретања (итинерер);

9) дан и вријеме почетка превоза;

10) број сертификата о исправности превозног средства које превози радиоактивни материјал;

11) име, презиме и јединствени матични број возача;

12) број сертификата о оспособљености возача за превоз радиоактивног материјала.

Одобрење из става 1 овог члана може да садржи и посебне услове ако је то неопходно због заштите живота и здравља људи, имовине и заштите животне средине.

Садржина захтјева за превоз радиоактивног материјала

Члан 48

Захтјев за издавање одобрења за превоз радиоактивног материјала подноси пошиљалац, превозник, организатор превоза опасне материје (шпедитер) или прималац радиоактивног материјала.

Захтјев из става 1 овог члана садржи:

1) податке о произвођачу, пошиљаоцу, превознику и примаоцу;

2) податке о привредном друштву, другом правном лицу или предузетнику који је извршио паковање;

3) назив и врсту радиоактивног материјала;

4) податке о јачини извора радиоактивног зрачења (транспортни индекс, појединачну и укупну активност радиоактивног материјала);

5) податке о превозном средству (тип превозног средства, регистарска ознака и др.);

6) назив улазног, односно излазног граничног прелаза;

7) мјесто утовара и истовара;

8) правац кретања (итинерер);

9) дан и вријеме почетка превоза.

Уз захтјев из става 2 овог члана, подносилац доставља сљедећу документацију:

1) дозволу за обављање промета радиоактивног материјала;

2) препис одобрења за производњу, промет и коришћење радиоактивног материјала који се превози;

3) потврду о исправности амбалаже;

4) исправу и упутство из члана 12 овог закона;

5) списак посебне заштитне опреме;

6) упутство у случају акцидентне ситуације;

7) сертификат о исправности превозног средства које превози радиоактивни материјал;

8) сертификат о оспособљености возача за превоз радиоактивног материјала;

9) мишљење правног лица које има дозволу за обављање послова заштите од јонизујућег зрачења, у складу са законом којим се уређује заштита од јонизујућег зрачења и радијациона сигурност;

10) доказ о осигурању радиоактивног материјала за случај штете причињене трећим лицима.

Орган надлежан за издавање одобрења за превоз радиоактивног материјала може, по потреби, у циљу заштите живота и здравља људи, имовине и животне средине, од подносиоца захтјева тражити и додатне информације везане за превоз те опасне материје.

Рок важења одобрења

Члан 49

Одобрење за превоз опасних материја из чл. 43 и 45 овог закона издаје се на вријеме од 30 дана, а одобрење из члана 47 овог закона на вријеме од 90 дана.

Одобрење за виšekратни превоз

Члан 50

Имаоцу одобрења за превоз експлозивних материја и отрова може се издати одобрење за виšekратни превоз тих материја у друмском саобраћају са роком важења до 30 дана, и то у случајевима кад се превоз идентичних количина тих материја обавља увијек у исто вријеме (дан и час), на истом путном правцу (итинерер) и са истим превозним средством.

Имаоцу одобрења за превоз радиоактивног материјала може се издати одобрење за виšekратни превоз тог материјала у друмском саобраћају са роком важења до 90 дана, при чему је дужан да податке о путном правцу (итинерер), датуму почетка и времену трајања превоза и друге потребне податке достави органу управе надлежном за послове заштите животне средине.

У одобрењу из става 2 овог члана назначаваче се количина радиоактивног материјала, односно број радиоактивних извора јонизујућег зрачења и њихова укупна активност.

Обавјештење о превозу

Члан 51

Ималац одобрења за превоз опасне материје дужан је да, најмање 24 часа прије почетка превоза, обавијести Министарство, односно орган управе надлежан за полицијске послове на граничном прелазу преко којег се опасна материја превози, а кад је у питању превоз радиоактивног материјала и орган управе надлежан за инспекцијске послове.

V. ПРЕВОЗ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА ПО ВРСТАМА ПРЕВОЗА

1. Превоз опасних материја у друмском саобраћају

Примјена мјера безбједности

Члан 52

Приликом превоза опасних материја у друмском саобраћају, поред мјера безбједности прописаних овим законом, примјењују се и друге мјере безбједности утврђене АДР споразумом.

Обавезе превозника

Члан 53

Превоз опасних материја у друмском саобраћају превозник може повјерити само возачу који има сертификат о оспособљености возача.

Обавезе возача

Члан 54

Возач може да превози опасну материју, ако:

- 1) посједује важећи сертификат о оспособљености за возача;
- 2) за возило којим превози опасну материју посједује сертификат о исправности возила за превоз опасне материје;
- 3) су паковања и возило означени одговарајућим знацима упозорења и ознакама за означавање опасности;
- 4) посједује доказ о осигурању од одговорности за штету причињену трећим лицима из члана 15 став 1 тачка 6 овог закона;
- 5) посједује исправу и упутство из члана 12 овог закона, као и додатну опрему у складу са АДР споразумом.

Забрана превоза са другим опасним материјама

Члан 55

Паковања која имају различите ознаке опасности не смију се превозити заједно истим возилом, осим ако је заједнички превоз дозвољен у складу са АДР споразумом.

Експлозивне материје и средства за њихово иницирање не смију да се превозе заједно у истом простору возила.

Забрана из става 2 овог члана не односи се на превоз предмета напуњених експлозивним материјама код којих су средства за паљење уграђена у току производње (муниција, противградне ракете, привредна муниција и др.).

Експлозивне материје не могу се превозити у кабини возача и простору возила намијењеном за превоз лица.

Мјере безбједности

Члан 56

За вријеме утовара, превоза и истовара опасне материје, возач је дужан да примјењује мјере безбједности у складу са овим законом и АДР споразумом.

Возило којим се превози опасна материја може се кретати само путевима који су одређени за кретање тих возила и заустављати и паркирати само на мјестима која су за ту врсту возила одређена и обиљежена.

Приликом проласка возила које превози опасну материју кроз тунеле морају се предузимати посебне мјере безбједности.

Путеве за кретање и мјеста за заустављање и паркирање возила из става 2 овог члана, као и посебне мјере безбједности за превоз опасних материја кроз тунеле прописује орган државне управе надлежан за послове саобраћаја, уз сагласност Министарства.

Сертификат о исправности возила за превоз опасних материја

Члан 57

Сертификат о исправности возила за превоз опасних материја, након прегледа исправности тог возила, издаје правно лице које овласти Министарство.

Сертификат из става 1 овог члана издаје се на вријеме од једне године.

О издатим сертификатима о исправности возила за превоз опасних материја, правно лице из става 1 овог члана обавјештава Министарство.

Образац сертификата из става 1 овог члана прописује Министарство.

Услови за правно лице које издаје сертификат

Члан 58

Правно лице из члана 57 став 1 овог закона мора да обезбиједи:

- 1) грађевински објекат са прилазним и излазним саобраћајницама;
- 2) уређаје и опрему за вршење прегледа возила;
- 3) стручни кадар.

Ближе услове из става 1 овог члана прописује Министарство.

Преглед исправности возила

Члан 59

Правно лице из члана 57 став 1 овог закона врши преглед возила за превоз опасних материја који се односи на: електроопрему, кочиони систем, заштиту од пожара, ограничавач брзине, уређаје за спајање вучног и прикључног возила, обиљежавање возила, издувни систем, резервоар за погонско гориво, опрему и системе за пуњење и пражњење цистијерне, заштиту од статичког електрицитета возила и додатну опрему, који морају бити у складу са АДР споразумом.

Преглед из става 1 овог члана врши се само за технички исправна возила у смислу прописа којима се уређује безбједност саобраћаја на путевима.

О прегледу возила из става 1 овог члана сачињава се записник, чији садржај и образац прописује Министарство.

Захтјев за преглед возила и издавање сертификата

Члан 60

Захтјев за преглед возила и издавање сертификата о исправности возила за превоз опасних материја подноси превозник.

Захтјев из става 1 овог члана садржи податке о:

- 1) подносиоцу захтјева (назив и сједиште привредног друштва, другог правног лица, име, презиме и адресу предузетника);
- 2) возилу (марка, тип, број шасије, година производње, облик каросерије и врста опасне материје која се превози).

Уз захтјев из става 1 овог члана подносилац захтјева доставља:

- 1) копију саобраћајне дозволе;
- 2) записник о техничком прегледу возила.

Трошкови прегледа возила и издавања сертификата

Члан 61

Трошкове прегледа возила и издавања сертификата о исправности возила за превоз опасних материја сноси подносилац захтјева.

Накнаду трошкова прегледа возила и издавања сертификата из става 1 овог члана утврђује правно

лице из члана 57 став 1 овог закона, а максимални износ ове накнаде утврђује Влада.

Евиденција

Члан 62

Евиденцију о издатим сертификатима о исправности возила за превоз опасних материја води правно лице из члана 57 став 1 овог закона.

Евиденција из става 1 овог члана садржи податке о:

- 1) издатим сертификатима о исправности возила за превоз опасних материја - број и датум издавања;
- 2) подносиоцу захтјева - назив и сједиште, односно име, презиме и адресу;
- 3) возилу за превоз опасних материја - марка, тип, број шасије, година производње, облик каросерије и врста опасне материје која се превози.

2. Превоз опасних материја у жељезничком саобраћају Примјена мјера безбједности

Члан 63

Приликом превоза опасних материја у жељезничком саобраћају, поред мјера безбједности прописаних овим законом, примјењују се и мјере безбједности утврђене прописима којима се уређује жељезница и безбједност, организација и ефикасност жељезничког превоза, као и друге мјере безбједности утврђене РИД правилником.

Забрана превоза у вагонима

Члан 64

Опасне материје не смију да се превозе вагонима у којима се налазе путници.

Превозник у жељезничком саобраћају дужан је да опасне материје превози у вагонима за превоз робе, у складу са овим законом и РИД правилником.

Вагони у којима се превозе опасне материје морају бити обиљежени и означени знацима упозорења и ознакама за означавање опасности.

Путник не смије да носи са собом опасне материје као ручни пртљаг или да их као пртљаг преда, односно стави у возило које се превози возом.

Маневрисање средствима жељезничког превоза

Члан 65

Жељезничким возним средствима натовареним опасним материјама може да се маневрише само ако су претходно предузете одговарајуће мјере безбједности, утврђене законом којим се уређује безбједност, организација и ефикасност жељезничког превоза и РИД правилником.

Превозник у жељезничком саобраћају дужан је да обезбиједи чување опасних материја које превози, од момента пријема до момента испоруке тих материја.

3. Превоз опасних материја у ваздушном саобраћају Примјена прописа

Члан 66

Превоз опасних материја у ваздушном саобраћају врши се у складу са овим законом, прописима о ваздушном саобраћају и Анексом 18 (Сигуран превоз опасних материја у ваздушном саобраћају) Конвенције о међународном цивилном ваздухопловству, као и Техничким инструкцијама за сигуран превоз опасних материја у ваздушном саобраћају (ИЦАО Доц. 9284 АН/905), укључујући додатке, измјене и корекције (у даљем тексту: Техничке инструкције).

Услови превоза

Члан 67

Ваздухопловом се не могу превозити опасне материје чији је превоз забрањен у складу са Техничким инструкцијама.

Изузетно, превоз опасних материја из става 1 овог члана може се дозволити у ваздушном простору Црне Горе, на основу рјешења о изузећу од забране које, у складу са Техничким инструкцијама, издаје независно правно лице надлежно за послове цивилног ваздухопловства (у даљем тексту: Агенција за цивилно ваздухопловство), уз сагласност надлежних органа државне управе зависно од врсте опасне материје.

Рјешење из става 2 овог члана издаје се само за један ваздушни превоз и важи 24 часа.

Рјешење из става 2 овог члана издаје се на захтјев пошиљаоца.
Забрана из става 1 овог члана важи и за стране ваздухоплове који прелијећу територију Црне Горе.

Обавеза пошиљаоца и шпедитера

Члан 68

Пошиљалац, односно шпедитер не смије предати опасну материју на превоз у ваздушном саобраћају као други терет и/или робу.

Обавеза поштанског оператора

Члан 69

Регистровани поштански оператор дужан је да утврди процедуре контроле присуства опасних материја у поштанским пошиљкама, уз сагласност Агенције за цивилно ваздухопловство.

Обавезе превозника

Члан 70

Превозник у ваздушном саобраћају не може опасне материје да превози у путничкој или пилотској кабини, осим ако је друкчије утврђено Техничким инструкцијама.

Превозник у ваздушном саобраћају дужан је да:

- 1) вођи ваздухоплова достави писано обавјештење о опасним материјама које се превозе ваздухопловом, у складу са Техничким инструкцијама;
- 2) у оперативни приручник унесе неопходна обавјештења потребна запосленима за обављање послова у превозу опасних материја;
- 3) оперативни приручник достави лицима која обављају послове прихвата и отпреме ваздухоплова, путника, пртљага, терета и/или поште и пружања других земаљских услуга;
- 4) упозна запослене са важећим прописима и међународним стандардима који се односе на превоз опасних материја и обезбиједи њихово стручно оспособљавање, односно усавршавање;
- 5) обезбиједи да се у ваздухоплову налази Упутство за реаговање у ванредним ситуацијама приликом незгода ваздухоплова изазваних опасним материјама (ИЦАО Доц. 9481 АН/928);
- 6) чува документацију о превозу опасних материја најмање три мјесеца и достави је на захтјев Агенције за цивилно ваздухопловство.

Поступање у ванредним ситуацијама

Члан 71

У случају угрожавања сигурности, несрећа и озбиљних незгода ваздухоплова повезаних са превозом опасних материја, вођа ваздухоплова и други учесници повезани са превозом опасних материја морају да поступају на начин прописан Упутством за реаговање у ванредним ситуацијама приликом незгода ваздухоплова изазваних опасним материјама (ИЦАО Доц. 9481 АН/928).

Обавеза обавјештавања

Члан 72

О несрећама и незгодама ваздухоплова и другим догађајима који угрожавају сигурност ваздухоплова повезаних са превозом опасних материја, као и о кршењу прописа о превозу опасних материја у ваздушном саобраћају, превозник доставља извјештај Агенцији за цивилно ваздухопловство и надлежним органима за послове цивилног ваздухопловства државе у којој се догађај десио, у складу са Техничким инструкцијама.

4. Превоз опасних материја у поморском саобраћају **Примјена мјера безбједности**

Члан 73

Приликом превоза опасних материја у поморском саобраћају примјењују се, поред мјера безбједности за превоз опасних материја прописаних овим законом, и мјере сигурности и безбједности утврђене прописима којима се уређује сигурност поморске пловидбе и заштита мора од загађивања са пловних објеката, као и мјере сигурности и безбједности утврђене потврђеним међународним уговорима из области поморске пловидбе.

VI. НАДЗОР **Надзор над спровођењем закона**

Члан 74

Надзор над спровођењем овог закона и прописа донијетих на основу овог закона, у оквиру утврђених надлежности, врше: Министарство, орган државне управе надлежан за послове саобраћаја и поморства, орган државне управе надлежан за послове образовања, орган управе надлежан за послове заштите животне средине, орган управе надлежан за инспекцијске послове и Агенција за цивилно ваздухопловство.

Вршење инспекцијског надзора

Члан 75

Инспекцијски надзор врши:

- 1) инспекција за експлозивне материје, запаљиве материје течности и гасове у односу на превоз опасних материја класе 1, 2, 3, 4.1, 4.2 и 4.3 у друмском саобраћају, у сарадњи са инспекцијом друмског саобраћаја и еколошком инспекцијом;
- 2) еколошка инспекција, у односу на превоз опасних материја класе 5.1, 5.2, 6.1, 6.2, 7, 8 и 9 у друмском саобраћају, у сарадњи са инспекцијом друмског саобраћаја;
- 3) инспектор за жељезнички саобраћај, у односу на превоз опасних материја свих класа у жељезничком саобраћају, у сарадњи са инспекцијом за експлозивне материје, запаљиве материје течности и гасове и еколошком инспекцијом;
- 4) инспекција сигурности пловидбе, у односу на превоз опасних материја свих класа у поморском саобраћају, у сарадњи са инспекцијом за експлозивне материје, запаљиве материје, течности и гасове и еколошком инспекцијом;
- 5) инспектор за ваздушни саобраћај, у односу на превоз опасних материја свих класа у ваздушном саобраћају, у сарадњи са инспекцијом за експлозивне материје, запаљиве материје, течности и гасове и еколошком инспекцијом.

Овлашћења инспектора

Члан 76

У вршењу инспекцијског надзора, надлежни инспектори из члана 75 став 1 овог закона овлашћени су да:

- 1) нареду да се утврђене неправилности отклоне у одређеном року;
- 2) забране даљи превоз или руковање опасним материјама лицима која нијесу стручно оспособљена за превоз и руковање опасним материјама;
- 3) забране даљи превоз возилима која не посједују сертификат о исправности возила за превоз опасних материја;
- 4) привремено забране вршење појединих радњи у вези са превозом (припреме за превоз, утовар, претовар и истовар) опасних материја, ако мјесто за обављање те радње, не испуњава прописане услове;
- 5) забране превознику превоз опасне материје ако утврде да су у току припреме за превоз или у току превоза учињени пропусти у погледу предузимања мјера безбједности;
- 6) забране правном лицу вршење послова образовања и оспособљавања савјетника за безбједност, лица која учествују у утовару и истовару опасних материја и возача, кад утврде да вршење тих послова није у складу са законом.

Надзор на путу

Члан 77

Надзор над превозом опасних материја врше надлежне инспекције, уз асистенцију полицијског службеника.

На захтјев надлежног инспектора, возач је дужан да пружи на увид исправе и омогући преглед возила и додатне опреме, преглед опасних материја и узимање потребне количине узорка опасних материја за анализу, уколико је то потребно.

За узете количине узорка из става 2 овог члана не може се тражити накнада.

Инспектор који врши инспекцијски надзор дужан је да, након обављеног надзора, примјерак записника о инспекцијском надзору уручи возачу.

Примјерак записника о инспекцијском надзору возач је дужан да, на захтјев инспектора, покаже приликом поновног инспекцијског надзора.

Возач возила за превоз опасних материја дужан је да омогући преглед возила на лицу мјеста, односно на одговарајућем мјесту које одреди инспектор.

Одговарајуће мјесто за преглед возила, у смислу става 6 овог члана, је мјесто на којем се возило може зауставити, односно паркирати без ометања других учесника у саобраћају и отклонити утврђени недостаци.

Садржај и образац записника из става 4 овог члана прописује Министарство.

Привремена забрана, односно прекид превоза

Члан 78

Ако се инспекцијским надзором у друмском саобраћају утврде неправилности сврстане по категоријама ризика утврђеним међународним уговорима, надлежни инспектор може привремено да забрани даљи превоз опасне материје, нареди мјере за отклањање неправилности, односно предузме друге мјере у складу са законом којим се уређује инспекцијски надзор.

Мјере из става 1 овог члана могу се примјенити, односно неправилности отклонити на мјесту на којем је извршен инспекцијски надзор, ако се на тај начин не угрожавају живот и здравље људи, животна средина или материјална добра, односно безбједност саобраћаја.

Уколико је надлежни инспектор привремено забранио даљи превоз опасне материје, возило се може премјестити само у складу са његовим упутством.

У случају да возач возила које превози опасну материју одбије да поступи на начин из ст. 1 и 3 овог члана, надлежни инспектор може возило да искључи из саобраћаја и на рачун превозника задржи на мјесту на којем не угрожава саобраћај, живот и здравље људи, животну средину или материјална добра, односно безбједност саобраћаја.

Ако је возило оштећено у саобраћајној несрећи, полицијски службеник који врши увиђај може да одузме сертификат о исправности возила које превози опасне материје, изда потврду о одузимању сертификата и о томе обавијести Министарство.

Надзор код пошиљаоца, превозника односно примаоца

Члан 79

Надлежни инспектор може, превентивно или кад су приликом инспекцијског надзора у превозу опасних материја у друмском саобраћају утврђене неправилности, да изврши надзор код пошиљаоца, превозника или примаоца опасних материја, односно код привредних друштава, других правних лица или предузетника или физичких лица који обављају дјелатност у вези са превозом опасних материја.

Привредна друштва, друга правна лица или предузетници из става 1 овог члана дужни су да надлежном инспектору омогуће преглед возила, као и увид у документацију која се односи на превоз опасних материја.

Утврђене неправилности из става 1 овог члана морају се отклонити прије него што возило напусти мјесто на којем је извршен инспекцијски надзор.

Улазак на територију Црне Горе

Члан 80

Кад полицијски службеник приликом вршења граничне контроле возила за превоз опасних материја које је регистровано у другој држави утврди неправилности, дужан је да забрани улазак тог возила на територију или излазак са територије Црне Горе.

Кад полицијски службеник приликом вршења граничне контроле возила за превоз опасних материја које је регистровано у Црној Гори утврди неправилности, дужан је да то возило искључи из саобраћаја док се неправилности не отклоне и о томе обавијести надлежне инспекције.

Полицијски службеник приликом вршења граничне контроле, дужан је да изврши провјеру сертификата о стручној оспособљености возача за управљање возилом за превоз опасних материја, сертификата о исправности возила које превози опасне материје и доказа о осигурању од одговорности за штету причињену трећим лицима.

Ако полицијски службеник, приликом вршења граничне контроле, утврди да постоје неправилности у документима из става 3 овог члана или возач не посједује та документа, дужан је да то возило искључи из саобраћаја и о томе обавијести надлежну инспекцију.

Годишњи извјештај

Члан 81

Орган државне управе надлежан за послове саобраћаја и поморства, орган управе надлежан за послове заштите животне средине, орган управе надлежан за инспекцијске послове и Агенција за цивилно ваздухопловство дужни су да Министарству доставе годишњи извјештај о спровођењу надзора из члана 74 овог закона, за претходну годину, најкасније до краја фебруара текуће године.

Годишњи извјештај из става 1 овог члана садржи:

- 1) утврђену или процијењену количину превезених опасних материја, ако је то могуће;
- 2) број извршених инспекцијских надзора;
- 3) број прегледаних возила, сврстаних по државама регистрације;
- 4) број и врсте почињених прекршаја због неправилности по категоријама ризика из члана 78 став 1 овог закона;
- 5) број и врсте изречених мјера.

Министарство, на основу прикупљених података саставља збирни годишњи извјештај, који доставља

међународним тијелима надлежним за контролу превоза опасних материја, у складу са међународним уговорима.

Образац годишњег извјештаја из става 1 овог члана прописује Министарство.

VII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 82

Новчаном казном од 500 еура до 20.000 еура казниће се за прекршај правно лице, ако:

1) мјесто на којем се врши утовар или истовар опасних материја не снабдије апаратима или другим уређајима за гашење пожара, на одговарајући начин не обезбиједи и на видном мјесту не означи ознакама опасности (члан 6 став 2);

2) не контролише исправност уређаја и електричних инсталација на мјестима на којима се врши утовар или истовар опасних материја, не стара се о исправности техничких уређаја, опреме и других средстава за заштиту од пожара и експлозија и о томе не води одговарајућу евиденцију (члан 7 став 2);

3) на мјесту на којем се врши утовар или истовар опасне материје држи материје и уређаје који могу изазвати пожар или омогућити његово ширење (члан 8 став 1 тачка 1);

4) на мјесту на којем се врши утовар или истовар опасне материје држи отворени пламен или ради са отвореним пламеном (заваривање и сл.) (члан 8 став 1 тачка 2);

5) на мјесту на којем се врши утовар или истовар опасне материје не забрани пушење и употребу средстава за паљење (шибице, упаљачи и сл.) (члан 8 став 1 тачка 3);

6) на мјесту на којем се врши утовар или истовар опасне материје користи уређаје или средства који имају ложиште (члан 8 став 1 тачка 4);

7) на мјесту на којем се врши утовар или истовар опасне материје користи алате или друге уређаје који варнице (члан 8 став 1 тачка 5);

8) на мјесту на којем се врши утовар или истовар опасне материје врши постављање надземних електричних водова без обзира на напон (члан 8 став 1 тачка 6);

9) на мјесту на којем се врши утовар или истовар опасне материје врши стављање у рад мотор возила (члан 8 став 1 тачка 7);

10) на мјесту на којем се врши утовар или истовар опасне материје не забрани присуство лица која непосредно не учествују у утовару или истовару тих материја (члан 8 став 1 тачка 8);

11) врши утовар или истовар опасне материје ноћу без електричног освјетљења или су електричне инсталације или освјетљење израђени тако да могу изазвати пожар или експлозију (члан 9 став 2);

12) на жељезничкој станици, у луци и пристаништу или на аеродрому не врши утовар или истовар опасних материја на посебним мјестима које је одредио надлежни орган државне управе надлежан за послове заштите и спашавања (члан 10);

13) на превоз преда опасне материје чији је превоз забрањен (члан 11 став 1 тачка 1);

14) на превоз преда опасне материје за које није издато одобрење (члан 11 став 1 тачка 2);

15) на превоз преда опасне материје које су запаковане или пуњене у амбалажу која не испуњава услове из члана 21 овог закона (члан 11 став 1 тачка 3);

16) не преда превознику исправу о превозу опасне материје или упутство о посебним мјерама безбједности из члана 12 овог закона (члан 11 став 1 тачка 6);

17) превози опасну материју чији је превоз забрањен (члан 15 став 1 тачка 1);

18) не посједује одобрење за превоз опасне материје (члан 15 став 1 тачка 2);

19) превозно средство није правилно натоварено и оптерећено у складу са највећом дозвољеном количином опасне материје (члан 15 став 1 тачка 5);

20) не посједује доказ о осигурању од одговорности за штету проузроковану трећим лицима (члан 15 став 1 тачка 6);

21) не посједује исправу о превозу опасне материје и упутство о посебним мјерама безбједности у складу са чланом 12 овог закона (члан 15 став 1 тачка 7);

22) не посједује одговарајућу потврду да испуњава услове за превоз опасних материја у ваздушном саобраћају издату од надлежних органа државе превозника (члан 15 став 2);

23) у случају губитка опасне материје приликом превоза, не предузме потребне мјере да се она пронађе и о опасности коју представља опасна материја не обавијести Министарство и орган управе надлежан за полицијске послове, а у зависности од врсте и количине опасне материје и друге надлежне органе (члан 17);

24) у случају незгоде не обезбиједи, не прикупи и не одстрани опасну материју или је на други начин учини безопасном и о томе не обавијести Министарство, а у зависности од врсте и количине опасне материје и друге надлежне органе (члан 18 став 1);

25) у најкраћем року не преузме опасну материју и не обезбиједи мјесто истовара, односно истакања опасне материје од присуства других превозних средстава и лица (члан 19 став 1 тачка 1);

26) не обезбиједи неопходну опрему за истовар или истакање опасне материје (члан 19 став 1 тачка 2);

27) не уклони опасне материје просуте приликом истовара или истакања (члан 19 став 1 тачка 4);

28) не очисти или обави деконтаминацију превозног средства и теретног простора и не обезбиједи да се након чишћења или деконтаминације са превозног средства уклоне знакови упозорења, натписи, ознаке и листице за означавање опасности (члан 19 став 1 тачка 5);

29) не истовари или источи опасну материју на само за то одређено и посебно опремљено мјесто

(члан 19 став 1 тачка 6);

30) опасну материју превози у истом простору са животним намирницама, сточном храном, љековима и предметима опште употребе који подлијежу здравственом надзору (члан 20 став 1);

31) испражњену и неочишћену амбалажу у којој су се налазиле опасне материје не затвори и не означи на исти начин као да је напуњена опасном материјом (члан 22 став 1);

32) превозно средство у којима се превози амбалажа не означи на исти начин као и превозно средство којим се превози амбалажа напуњена опасном материјом (члан 22 став 2);

33) амбалажу и превозно средство којим се не врши превоз опасних материја означи знаковима упозорења, натписима, ознакама и листицама за означавање опасности (члан 24);

34) из реда запослених не одреди или по уговору не ангажује, најмање једно лице задужено за безбједност превоза опасних материја (савјетник за безбједност) (члан 26 став 1);

35) у року од 15 дана од дана одређивања, односно ангажовања савјетника за безбједност, Министарству не достави податке о савјетнику за безбједност, као и о свакој промјени тих података не обавијести Министарство, у року од пет дана (члан 27 став 1);

36) не достави Министарству, најкасније до 1. марта текуће године за претходну годину годишњи извјештај из члана 28 став 1 тачка 9 овог закона (члан 28 став 2);

37) лица која учествују у утовару и истовару опасних материја у друмском и жељезничком саобраћају немају увјерење о оспособљености за вршење послова утовара и истовара опасних материја (члан 32);

38) о положеном испиту не изда увјерење о стручној оспособљености за возача и о издатим увјерењима не води евиденцију (члан 37 став 5);

39) најмање 24 часа прије почетка превоза не обавијести Министарство, односно орган управе надлежан за полицијске послове на граничном прелазу преко којег се опасна материја превози, а кад је у питању превоз радиоактивног материјала и орган управе надлежан за инспекцијске послове (члан 51);

40) је опасне материје повјерио на превоз возачу који не посједује сертификат о оспособљености за возача (члан 53);

41) превози опасне материје и средства за њихово иницирање заједно у истом простору возила (члан 55 став 2);

42) о прегледу возила за превоз опасних материја не сачини записник (члан 59 став 3);

43) не води евиденцију о издатим сертификатима о исправности возила за превоз опасних материја лице из члана 57 став 1 овог закона (члан 62 став 1);

44) вагоне у којима се превозе опасне материје не обилежи и означи знацима упозорења и ознакама за означавање опасности (члан 64 став 3);

45) обавља превоз о пасних материја без рјешења о изузећу од забране (члан 67 став 2);

46) не унесе у оперативни приручник неопходна обавјештења потребна запосленима за обављање послова у превозу опасних материја (члан 70 став 2 тачка 2);

47) оперативни приручник не достави лицима која обављају послове прихвата и отпреме ваздухоплова, путника, пртљага, терета и/или поште и пружања других земаљских услуга (члан 70 став 2 тачка 3);

48) не обезбједи да се у ваздухоплову налази Упутство за реаговање у ванредним ситуацијама приликом незгода ваздухоплова изазваних опасним материјама (ИЦАО Доц. 9481 АН/928) (члан 70 став 2 тачка 5);

49) не чува документацију о превозу опасних материја најмање три мјесеца и не достави их на захтјев Агенције за цивилно ваздухопловство (члан 70 став 2 тачка 6);

50) о несрећама и незгодама ваздухоплова и другим догађајима који угрожавају сигурност ваздухоплова повезаним са превозом опасних материја не достави извјештај Агенцији за цивилно ваздухопловство и надлежним органима за послове цивилног ваздухопловства државе у којој се догађај десио (члан 72).

За прекршај из става 1 овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 300 еура до 2.000 еура.

За прекршај из става 1 овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 300 еура до 6.000 еура.

Члан 83

Новчаном казном од 300 еура до 2.000 еура казниће се за прекршај физичко лице, ако:

1) прије пуњења опасне материје у теретни простор превозног средства намијењеног за превоз опасних материја не провјери да ли су теретни простор и његова опрема очишћени и технички исправни и да ли је истекао рок за контролу њихове исправности (члан 14 став 1 тачка 1);

2) теретни простор пуни опасном материјом која се не смије превозити у том теретном простору (члан 14 став 1 тачка 2);

3) се приликом пуњења опасне материје у теретни простор не придржава прописаног степена пуњења, односно масе пуњења по литру запремине (члан 14 став 1 тачка 4);

4) прије и након пуњења опасне материје у теретни простор не провјери исправност уређаја за испуст (члан 14 став 1 тачка 5);

5) не обезбједи да се на спољашњој страни теретног простора који се пуни не налазе остаци опасних материја (члан 14 став 1 тачка 6);

6) теретни простор пуни ван одређеног и посебно уређеног мјеста за пуњење (члан 14 став 1 тачка 7);

7) не посједује важећи сертификат о оспособљености за возача (члан 54 став 1 тачка 1);

8) возило којим превози опасну материју не посједује сертификат о исправности возила за превоз опасне материје (члан 54 став 1 тачка 2);

9) паковања и возило нијесу означени одговарајућим знацима упозорења и ознакама за означавање опасности (члан 54 став 1 тачка 3);

10) не посједује доказ о осигурању од одговорности за штету причињену трећим лицима из члана 15 став 1 тачка 6 овог закона (члан 54 став 1 тачка 4);

11) не посједује исправу о превозу и упутство о посебним мјерама безбједности из члана 12 овог закона (члан 54 став 1 тачка 5);

12) превози опасну материју путевима који нијесу одређени за кретање тих возила или зауставља и паркира на мјестима која за ту врсту возила нијесу одређена и обилежена (члан 56 став 2).

VIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Започети поступци

Члан 84

Поступци започети до ступања на снагу овог закона окончаће се по закону по којем су започети.

Рок за доношење подзаконских аката

Члан 85

Подзаконски акти за спровођење овог закона донијеће се у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења прописа из става 1 овог члана примјењиваће се прописи који су важили до ступања на снагу овог закона, ако нијесу у супротности са овим законом.

Рок за одређивање савјетника за безбједност

Члан 86

Привредна друштва, друга правна лица и предузетници који врше превоз опасних материја у друмском и жељезничком саобраћају, као и привредна друштва, друга правна лица и предузетници који предају на превоз, односно преузимају опасне материје, дужни су да, у року од 12 мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, одреде савјетнике за безбједност у смислу члана 26 став 1 овог закона.

Рок за усклађивање пословања субјеката који врше превоз

Члан 87

Привредна друштва, друга правна лица и предузетници који обављају дјелатност превоза опасних материја дужни су да ускладе своје пословање у складу са овим законом у року од 12 мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Рок за усклађивање пословања правних лица која врше послове прегледа исправности возила

Члан 88

Правна лица која имају овлашћење да врше послове прегледа исправности возила за превоз опасних материја дужна су да ускладе своје пословање и дјелатност у складу са овим законом и прописима донијетим за спровођење овог закона у року од шест мјесеци од дана доношења акта из члана 58 став 2 овог закона.

Рокови за усклађивање увјерења и сертификата

Члан 89

Сертификати о стручној оспособљености возача за превоз опасних материја и сертификати о исправности возила за превоз опасних материја издати до дана ступања на снагу овог закона важе до истека рока на који су издати.

Увјерења о положеном стручном испиту за лица која рукују опасним материјама или учествују у припреми за превоз, утовар, претовар и истовар опасних материја, у којима није одређен рок важења, важе пет година од дана издавања.

Престанак важења ранијег закона

Члан 90

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о превозу опасних материја ("Службени лист ЦГ", број 5/08) и члан 13 Закона о измјенама и допунама закона којима су прописане новчане казне за

прекршаје ("Службени лист ЦГ", број 40/11).

Ступање на снагу

Члан 91

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу Црне Горе".

Број: 01-1/14-1/8

ЕПА 405 XXV

Подгорица, 25. јула 2014. године

Скупштина Црне Горе 25. сазива

Председник, Ранко Кривокапић, с.р.